

Hemicoelus costatus

Gråbandad trägnagare

Skalbaggar, Ängrar, trägnagare m.fl.

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Ptinidae (trägnagare), **Släkte:** *Hemicoelus*, **Art:** *Hemicoelus costatus* - gråbandad trägnagare (Aragona, 1830) **Synonymer:** *Anobium costatum* Aragona, 1830

Kännetecken

En 5 mm lång, mörkbrun, cylindrisk och ganska långsträckt skalbagge. På täckvingarna finns tydliga punktrader och mellanrummen mellan dem är beklädda med en tydlig silvervit behåring, vilket ger djuret ett randigt utseende.

Utbredning och status

Känd från Skåne, Blekinge, Småland och Gotland. Närmast i Danmark, vidare i Mellan- och Sydeuropa.

Ekologi

Larvutvecklingen sker i hård och torr, död ved av olika lövträd, främst i bokgrenar som fallit ner på marken, men också i döda hasselstammar i gamla hässlen med ett rikt inslag av död ved. I Danmark anges den även leva i grenar av ek och klibbal. Angreppen sker i hård och torr, död ved och kan fortgå under en följd av år i samma veddelar varvid veden blir kraftig sönderäten. Larvutvecklingen sträcker sig över två år. Den fullvuxna larven förpuppar sig inne i veden under sensommaren och den nykläckta, fullbildade skalbaggen stannar i veden under vintern och kommer fram i slutet av maj eller under juni nästa år.

Hot

Arten hotas av bristen på död ved. I bokbestånd är problemet främst att grenar som kapats vid röjning och gallring lämnas kvar över sommaren och lockar till äggläggning, men sedan samlas ihop för flisning. I hässlen röjs ofta döda stammar ut ur runnorna, och vid restaurering av gamla betesmarker kan en stor del av hasselrunnorna plockas bort. Detta hotar såväl denna som flera andra rödlistade arter.

Åtgärder

Spar mera död ved i bokbestånden. Vid röjningar (även naturvårdsinriktade sådana) i hässlen är det viktigt att lämna kvar en del gamla runnor med död ved i olika nedbrytningsstadier.

Litteratur

- Baranowski, R. 1977. Intressanta skalbaggsfynd 1 (Coleoptera). *Ent. Tidskr.* 98: 24.
- Baranowski, R. 1991. En inventering av skalbaggsfaunan vid Maltesholm. Rapp. Länsstyrelsen i Kristianstad län. p. 32, 61.
- Ehnström, B. 1983. Faunistiska anteckningar om trädskalbaggar. *Ent. Tidskr.* 104: 77.
- Hansen, V. 1964. Fortegnelse over Danmarks biller. *Ent. Meddel.* 33: 298–299.
- Leiler, T.-E. 1961. Anteckningar om svenska coleopterers utbredning och levnadssätt. *Opusc. Ent.* 26: 203–208.
- Palm, T. 1950. Anteckningar om svenska skalbaggar V. *Ent. Tidskr.* 71: 138.
- Palm, T. 1959. Die Holz- und Rindenkäfer der süd- und mittelschwedischen Laubbäume. *Opusc. Ent. Suppl. XVI:* 277.
- Wirén, E. 1963. Bidrag till kännedom om Gotlands och Ölands coleopterfauna och dess invandring II. *Ent. Tidskr.* 84: 78.

Författare

Bengt Ehnström 1999. © ArtDatabanken, SLU 2006.